

stet, eller om det maaske blev taget tilbage fra vor Side paa Grund af, at der ingen Udsigt var til at faa det gennemført. Nu vil jeg minde om dette Forslag. Jeg vil spørge det ærede Medlem for Viborg, der er saa ivrig i dette Øjeblik for at faa Tilskuddet til de private Realskoler meget betydeligt forhøjet, om han, naar nu Holbæk eller Frederiksberg i en nær Fremtid eller København i en ikke fjern Fremtid kommer til Staten med Anmodning om at faa f. Eks. Halvdelen dækket af de Udgifter, som de have paataget sig ved Gennemførelsen af den kommunale Mellem-skole, vil yde et saadant Forslag sin Støtte. Og jeg vil gøre Tinget opmærksom paa, at hvis det gaar med til dette betydeligt forøgede Tilskud til de private Realskoler i dette Øjeblik, hvor man rundt omkring i Kommunerne for Tiden er i Færd med at føre Almenskoletanken ud i Livet, og det saa ikke vil støtte de Kommuner, som enten have gennemført eller ere i Færd med eller ville gennemføre Almenskoletanken, med et rigeligt og klækkeligt Statstilskud, saa gør det sig, som min ærede Meningsfælle for Aarhus søndre Kreds har sagt — derom er der slet ikke nogen Tvivl — skyldig i den reneste og skæreste Klassepolitik.

Dinesen: Jeg vil kun gøre den korte Bemærkning til det ærede Medlem, der nu satte sig, at naar han før udtalte, at Højskolernes Dekadence skriver sig fra det Tidspunkt, da de søgte Statstilskud, beror denne Opfattelse hos det ærede Medlem paa en Fejltagelse. Højskolerne begyndte at søge Statstilskud omtrent straks efter, at de vare komne i Gang her i Landet, og ere vedblevne med at søge Statstilskud. De modtage det fremdeles hvert Aar, og de befinde sig i en glædelig Vækst.

Borgbjerg: Jeg tror ikke, at Højskolerne i Almindelighed straks begyndte at søge Statstilskud. De fik det i hvert Fald først i Begyndelsen af Halvfemserne under Sammensmeltningen, og fra det Øjeblik kom de ogsaa ind under Sammensmeltningens Aand og bleve den moderate Politik's Støtter her i Landet gennem adskillige Aar. Og derved kom de i Virkeligheden i Strid med hele den Aand, der var den raadende i Højskolebevægelsen fra dens første Færd. De solgte sig selv til Sammen-smelterpolitikken.

Dinesen: Det ærede Medlem ved alt-saa ikke Besked om dette Forhold. Høj-

skolerne have faaet Statstilskud i mindst 40 Aar.

K. Bjerre: Jeg skal ikke blande mig ind i denne Forhandling; det vilde, synes jeg, føre altfor vidt. Men jeg kan ikke sidde stille uden at protestere imod det Udtryk, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) brugte om, at Højskolerne havde solgt sig til den og den Politik. Det er ganske og aldeles uberegtiget at sige det. Det er i det hele taget uberettiget at tale om Højskolerne som en Masse, som om Højskolerne støttede den og den Politik. Den enkelte Højskole-lærer kan støtte den og den Politik, men der er ikke Tale om, at Højskolerne som saadanne støtte den og den Politik, og allermindst at de have solgt sig.

Borgbjerg: Ærede Medlemmer, der huske lidt tilbage i Tiden, ville meget godt erindre, at der ganske vist var nogle Højskoler, der fik Statstilskud. Det var dem, der fulgte Højre, den Politik, som det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen) agiterede for i 70—80erne. Der var nogle Højrehøjskoler, som fik Tilskud, det er rigtigt, og i Begyndelsen af 90erne fik Højskolerne i Almindelighed Tilskud. Det var netop paa det Tidspunkt, da saa godt som alle ledende Højskolemænd — det er rigtigt, trods det ærede Medlem for Nykøbing (K. Bjerres) Protest — vare med i, ja endog gik i Spidsen for Sammensmeltningspolitikken. Fra det Øjeblik fik de saa godt som alle Tilskud. Ærede Medlemmer ville meget godt huske, hvordan det var et af de provisoriske Regeringers Vaaben at nægte Højskoler med frisindede Forstandere Statstilskud.

K. Bjerre: Jeg skal blot minde ærede Medlemmer om, at et af de ærede Medlemmer her i Tinget, som var allermest ivrig for at føre Tilskuddet til Højskolerne igennem, var C. Berg. Saa behøver jeg vist ikke at sige mere.

J. Nielsen: Naar jeg har bedt om Ordet, er det ikke for at komme ind paa Drøftelsen af de store Principspørgsmaal om Statsskole og Friskole. Jeg er enig med dem, der mene, at Grundlaget for vort Undervisningsvæsen skal være Folkeskolen og Statsskolen, og at vi derfor ogsaa bør gøre den saa god som muligt, og det er jo ogsaa, hvad vi gøre. Jeg kan ogsaa indrømme, at der kan siges en Del baade for og imod den private Skole.